

Crisis Theologica

In Qva Selectiores, Et Aciores hujus, et elapsi sæculi controversiæ,
subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Crisis Theologica - In Qva Selectiores, Et Aciores hujus, et elapsi sæculi
controversiæ, subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Casnedi, Carlo Antonio

Ulyssipone, 1712

Sectio Sexta.Objectio Difficillima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84796](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84796)

S E C T I O VI.

Obiectio difficillima.

§. I.

Quia pleraque confessiones erunt invalidæ, adeoque repetendæ.

S U M M A R I U M.

*Quia ad summum dici potest confessiones prætextu Cruciatæ, aut privilegiorum factas, fuisse illicitas, non invalidas, n. 129.**Hoc argumentum petit regulam pro discernendâ confessione illicitâ ab invalidâ, n. 130.*

N. 129. **E**N obiectio, quæ me dirè ex cruciat. Vel confessiones factæ cum approbato à quolibet Diocesano, & sine approbatione proprij, & factæ cum Regulari ab alio, non à Diocesano, approbato, dicente se vi suorum privilegiorum posse absolvere, & factæ à seculari aut Regulari vi Cruciatæ, sub iudicio certò probabili de valore absolutionis, sunt tantum illicitæ, vel etiam sunt invalidæ? Si invalidæ, omnes repetendæ erunt; quo quid durius, quam obligare, qui bonâ fide cum dolore, & proposito, omnia sua peccata summo cum rubore confessi sunt, putans se posse validè vi Cruciatæ absolvi, teneatur omnes eas confessiones repetere, & peccata in eis deposita teneatur iterum subicere? Idem est de alijs opinionibus iudicium, sub quibus aliquis bonâ fide credit se validè absolutum; quod omnes illæ confessiones repetendæ erunt ob absolutionis nullitatem: ergo dici non potest esse invalidas, sed tantum illicitas ex parte Confessoris. Atque adeo dum Urban. VIII. dixit Cruciatam non suffragari potuisse Regularibus, sensus sit non potuisse licitè suffragari, non verò validè; & dum Clem. X. & Innoc. XII. dictas confessiones aiunt irritas, & invalidas, velint unicè esse ex parte Confessoris absolventis illicitas; eo modo, quo contractus illicitus, & turpis, dicitur in iure impossibilis. Quin ne quidem dici potest fuisse illicitas ex parte Confessoris, quatenus potuit bona fide iudicare, se, vi suorum privilegiorum, aut vi Cruciatæ habere jurisdictionem ad validam absolutionem activam conferendam; non minus ac poenitens bonâ fide iudicat ad validam absolutionem passivam recipiendam se habere facultatem.

N. 130. Hoc argumentum, non nisi penes illos, qui per extrema procedunt, facilem habere potest solutionem: nempe vel obligando omnes, qui hæc tenus bonâ fide, tum Confessoris iudicantis se posse absolvere sub

Tom. III.

opinionibus dein damnatis; tum poenitentis cum dolore, & proposito omnia mortalia factis, obligando, inquam, ad omnes tales confessiones iterandas; quod vix possibile & durissimum est: vel neminem obligando ad eas confessiones repetendas, quatenus uterque, tam Confessor, quam poenitens bonâ fide processit; hoc verò laxissimum est: ut enim poenitens bonâ fide putans se habuisse dolorem, cognoscens deinde se eo caruisse, teneatur, ut de sua necessariâ dispositione dubitat, repetere confessiones ex defectu sui doloris invalidas; ita quoque Confessor dubitans de sue absolutionis valore, immò conscius de nullitate, tenebitur poenitentem monere ut confessiones repetat, quin poenitens ipse, si ve ex notitiâ Confessorij, si ve aliunde sibi persuadens nullam fuisse Confessoris absolutionem, tenebitur ad iterandas factas sub dictis damnatis opinionibus de absolutionis valore confessiones. Petit ergo hoc argumentum regulam, quâ conscientia mederi possimus: si enim dixerimus omnes invalidas, omnes repetendæ: si nulla, nulla repetenda.

§. II.

Premittenda.

S U M M A R I U M.

*Potestas absolvendi est de essentia Sacramenti Poenitentia, n. 131.**Laicis non convenit ex Tridentino, ibid.**Ea potestas etsi sit juris Divini, simul tamen est juris Ecclesiastici quoad usum, ibid.**Alia est ordinaria, alia ex privilegio juris, alia delegata. Quid? n. 132.**Qui ex officio absolvit, videtur per ipsam beneficii curati electionem approbati quoad absolvendum, ibid.**Quibus ex iure conveniat potestas absolvendi, ibid.**Qui sit sensus horum verborum, Error communis, Titulus coloratus, consuetudo, dant jurisdictionem? n. 133.**Quinam hujus, Ecclesia dat jurisdictionem? Ibid.**Absolvens sine Ecclesie consensu, invalidè absolvit, ibid.**Quid Christus D. quid Ecclesia det potestatis Sacerdotibus? Ibid.**Quid error communis; quid titulus putativus? n. 134.**Unum est separabile ab alio, n. 135.**Quodnam satis sit, ut iudicetur, quod Ecclesia certam det jurisdictionem, n. 136.**Omnes timent errorem cum titulo satis esse, ib.**Non ita sine titulo, n. 137.*

Ss

Omnes

Omnes quoque, quod solus titulus sine errore, n.
138.

Consuetudo est certum jurisdictionis signum, n.
139.

Consuetudo juxta, supra, & contra legem, quid?
Ibid.

An dari possit consuetudo legitima contra leges
Canonicas? Ibid.

Quando Ecclesia suppleat jurisdictionem? n. 140

N.

131.

Certum 1. jurisdictionem seu absolven-
di potestatem esse de essentia Sacra-
menti poenitentiae instituti ad formam judi-
cij, unde qui hoc negant, ut tueantur licere
absolvere sub jurisdictione certo probabili,
ne incurrant in damnationem ab Innoc. XI.

Inn. XI.

quod licet in Sacramento uti materia, & for-
ma tantum probabili, relicta tutiore, negant rem
evidentem; quod longe peius est, quam so-
lutionem argumenti ignorare. Est igitur po-
testas, immo, per me, intentio absolvendi de
essentia Sacramenti poenitentiae, non minus,
ac ut late docui in tract. de Sacramento, intentio
baptizantis, consecrantis, & contrahen-
tium, est de essentia Baptismi, Eucharistiae,
in fieri, & Matrimonij, ut etiam dixi d. 22.

n. 227. Hec absolvendi potestas, quia vi Or-
dinis Sacerdotalis à Christo D. confertur,

Triden.

ideo laicis non convenit, ut ait Tridentinum
sess. 23. de Ref. cap. 15. & sess. 14. cap. 7. et si
autem hoc utrumque sit de jure Divino,
quod vi Ordinis conferatur, & quod laicis
non insit; attamen ea absolvendi jurisdictio
est simul juris Ecclesiastici, ad quod perti-
net ampliare, limitare, quomodo, quando,
qualiter, ad quos, & in quos exercere ea ju-
risdictio possit, prout Pontificibus in Do-
mino visum fuerit. Hanc enim dispositio-
nem Christus D. Ecclesiae capiti, ceteris-
que ejusdem Episcopis reliquit: qui, si Sa-
cerdotes aptos invenerint, juxta eorum ap-
titudinem, quae in vitae, & doctrinae in-
tegritate consistit, ampliorem, aut limita-
torem jurisdictionis utrumque, quoad tempus,
loca, personas concedunt: et si ergo po-
testas absolvendi sit à jure Divino, attamen
ejus usus, & exercitium est ab Ecclesia, sine
qua ea potestas, praeterquam in articulo
mortis, est nulla.

N.

132.

Certum 2. jurisdictionem absolvendi
aliam esse Ordinariam, aliam ex privilegio
juris, aliam Delegatam. Ordinaria est, quae
competit vi officij, qualis est Episcopi re-
spectu suae Diocesis, Parochi respectu suae
Parochiae, Praetorum Regularium respec-
tu sibi subditorum. Hae jurisdictiones Ordinariae
approbatione non eget, quia approbatus pro
tali munere, eo ipso censetur quoad ejus

muneris officia approbatus. Ex privilegio
juris est, quam jus concedit tanquam per-
sonale privilegium, ut pro arbitrio eligat
pro suo Confessario etiam non approbatus.
Hanc passivam, ut quis à quolibet absolvi
possit; jurisdictionem dicunt Cardinales,
Nuntios, Episcopos, & supremos Praetores
Regulares habere. At si habeant, si non
habeant, quod non disputo, ne umquam
verum sit, quod non approbatus absolvere
possit, dicerem quod eo ipso quod talis Sa-
cerdos eligitur à illis viris, eo ipso ab il-
lis approbatur, nam judicatur aptus pro dan-
da absolutione: ergo jurisdictio haec passiva,
ut quis absolvatur, etiam à jure concessa, prae-
supponit semper Confessoris approbatio-
nem. Delegata est, quae exerceri nequit sine
Episcoporum loci, in quo quis absolvit, ap-
probatione; quae posita, delegatur Sacerdo-
ti libertas utendi potestate absolvendi vi
Ordinis collata.

Certum 3. ne minus periti regulam Theo-
logorum, & Juristarum loquendi phrasae se
implicent, dum frequenter hos audiunt ter-
minos; quod error communis, quod consuetudo,
quod titulus coloratus dant jurisdictionem, non
est sensus, quod revera eam dent; sed sensus
est, quod quoties ea adfuerint, toties Ecclesia
amplius Sacerdotis jurisdictionem; & Re-
ges Judicum auctoritatem. Similiter dum
dicitur, Ecclesiam dare jurisdictionem, non
est sensus, quod potestas absolvendi non
sit vi Ordinis à Christo D. collata, est enim
sed sensus est, eam exerceri non posse sine
Ecclesiae consensu: hinc quia usus ejus po-
testatis pender ab Ecclesia, ideo ea potestas
dicitur dari ab Ecclesia dante utrumque. Quare
si Ecclesia non consentiat, perinde est (ex-
cipe mortis articulum) ac si Sacerdos eam
potestatem non haberet: & ideo laudandi
mihi iterum Pontifices, quod absolutiones
datas si vi Cruciatæ, si vi privilegio-
rum, si vi praescriptivæ à Cruciatæ, & privile-
gijs, absolutiones, inquam, datas à Sacer-
dote per loci Dioecesanos non approbato
vocare irritas, nullas, invalidas; quia perin-
de sunt, ac si non darentur: etenim Sacerdos
sine Ecclesiae consensu absolvens, perinde te
habet ac non absolvens; sed non absolvens
facit Sacramentum poenitentiae irritum, nul-
lum, & invalidum: ergo etiam ille, qui si-
ne, immo contra Pontificum consensum
absolvit. Distingui igitur potest in Sacerdo-
te potentia remota, & proxima jurisdictio-
nis. Illa non est nisi jus absolvendi collatum
à Christo D. cuiuslibet Sacerdoti. Haec est di-
ctum jus completum à consensu Ecclesiae
per suos Episcopos.

Sci-ent.

N. 134. Sciendum porro, quid sit error communis, & quid titulus coloratus. Error communis est, quando idem error habetur communiter tamquam veritas, & quidem penes prudentes. Titulus coloratus seu putativus est, quando datur titulus aliquis, in quo ille error fundatur: constat hoc in Sacerdote, qui nemine contradicente audit confessiones; immo fictis litteris Parochum se fingit: in quo casu fictæ litteræ sunt titulus; & simul sunt fundamentum erroris communis, quo indubitanter habetur, ut approbatus, immo ut Parochus.

N. 135. Certum 4. adest posse errorem cum titulo putativo, & sine eo: & titulum cum eo, & sine eo errore communi. Adest error communis cum titulo tum in dato exemplo, tum in Sacerdote, cui a legitimo Superiore collatus sit titulus Parochi, qui tamen ob defectum occultum est incapax, vel quia irregularis, vel quia simoniacus, &c. Adest error sine titulo, cum putatur ex gravissima ratione approbatus, & non est. Adest titulus coloratus sine errore communi, cum quis falsam fingit suæ approbantis authenticam. Adest titulus coloratus cum errore, quando supposito titulo electionis in Parochum, reputatur communiter Parochus.

N. 136. Certum 5. Theologos inter se satis discordes esse, quodnam ex relatis satis sit, ut Ecclesia conferre censenda sit Sacerdoti certam jurisdictionem. Quod error communis cum titulo colorato satis sit, est inter T. T. & Jurisconsultos omnino certum, ut legere est in P. Carden. *dis. 2. in dam. ab Innoc. XI. n. 148.* Fundantur Jurisconsulti in lege *Barbarius. ff. de officio Prætoris*; & in *caput. Insanis. 3. qu. 7.* quo decernitur, quod si servus, qui jurisdictionis incapax est, ignoretur esse servus, & ex delegatione dederit sententiam, sententia ab eo lata sit valida: hoc verò, ut rectè notat P. Cardenas, non quatenus verum titulum exercende jurisdictionis habuerit, sed quia Princeps ob publicam utilitatem sententiam fecit validam. Fundantur Theologi, quia si error communis cum titulo putativo non dat jurisdictionem ob commune Fidelium bonum, innumerus Fidelium numerus æternæ subiceretur damnationi, etsi invincibili ignorantia laborarent; immo ducti titulo putato ab illis certo, quod Sacerdos ille jurisdictionem haberet, eam ipsam incurrerent ruinam. Lege P. Sanch. *lib. 3. de Matrim. d. 22. n. 5.* Card. de Lugo de Pœnit. *d. 23. sect. 8.* & alios.

N. 137. Quod satis sit error communis sine titulo ut Princeps, & Ecclesia certam dent jurisdictionem, non est adeo certum, quin plerumque

que conferri negant, legendi apud P. Sanch. *l.c.* & P. Card. *l.c.* quibus addo Card. de Lugo *tom. 2. de Just. d. 37. n. 23.* Potestatis *tom. 1. n. 3262.* Hi tamen citati DD. tuentur quod sententia asserens solum errorem communem satis esse ut Ecclesia det jurisdictionem, tuentur, inquam, esse certo probabilem: eorum ratio est; quia eadem sequentur inconvenientia, si sub solo errore communi non conferatur jurisdictione, ac sequuntur si sub errore communi, & titulo colorato non conferatur; ergo si sub errore communi conjuncto cum titulo colorato conferatur; ne innumeræ pereant animæ, conferatur quoque, si adsit solus error communis sine titulo colorato.

Quod demum solus titulus coloratus sine errore communi conferat, est prorsus certum ex eadem ratione, & nervosè probatur à P. Card. *a. n. 159.*

Certum 6. quod præter dicta signa, ex quibus certo colligitur Principem, & Ecclesiam certam conferre jurisdictionem, est ipsa quoque consuetudo legitima, & non derogata, ut latè expendit P. Card. *l. c. a. n. 161.* collectis pluribus ex jure textibus, quibus aperte dicitur, quod consuetudo det jurisdictionem. Hoc ipsum tamquam certum ab ipso Tridentino supponitur, ait enim *sess. 2. de Reform. cap. 3. Si alicui ex prædictis Dignitatibus in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis de jure, seu consuetudine jurisdictione non competat*: ergo ipsa consuetudo evidens indicium est collatæ ab Ecclesia jurisdictionis. Nota autem quod consuetudo alia est juxta legem; hæc autem est optima legum interpretis; alia præter legem, nempe quæ novam à legis obligatione distinctam obligationem inducit; ut in aliquibus Regnis lex jejuniij, quæ ex se non obligat abstinere à lacticiis, obligat tamen eo in Regno, ubi utus est, quolibet jejuniij die sive intra, sive extra Quadragesimam ab illis abstinere. Alia contra legem, & hæc derogat legi, non quidem Divinæ, aut naturalij, quæ à nullâ consuetudine tolli possunt, sed humanæ, sive Ecclesiasticæ, sive sæculari. Hæc tamen consuetudo contra leges, etsi Canonicas, ut licita sit, debet vel tacita Superiorum permissione, vel ejus legis præscriptione, esse introducta. Hinc P. Mendo in sua Epitome *verb. consuetudo*, P. Gobat. *P. Med. P. Gob. Potest. tom. 1. tr. 9. n. 23.* Felix *tom. 1. n. 243.* & alij asserunt, dari posse consuetudinem contra leges Civiles, & Canonicas, & contra impedimenta jure humano dirimentia Matrimonium; contra ritus Sacramentorum, non tamen eorum substantiam, ut satis experientia ipsa docemur.

P. Sanch.
P. Card.
C. de
Lugo
Felix.

N.
138.

N.
139.

P. Card.

Trident.

P. Med.
P. Gob.
Potest.

Ss ij

Modò

Tom. III.

N. 140. Modò præcipuum difficultatis punctum est determinare, quando Ecclesia suppleat jurisdictionem; quo deciso, facile erit definire, an confessiones factæ sub probabilitate jurisdictionis, etsi prorsus supposititiæ, fuerint invalidæ, adeoque iterandæ.

§. III.

Objectionis solutio.

SUMMARIUM.

Toties Ecclesia certam dat absolventi potestatem, quoties datur inter classici DD. certò probabilis de jurisdictione opinio, n. 141.

Doctores, ibid.

Aliquæ illationes pro reservatis, ibid.

Rationes, n. 142. 143.

Opinio debet tunc esse certò probabilis, n. 144. 145.

Si non sit certò probabilis, sed dubia de probabilitate non dat, n. 145.

Non satis judicium certò probabile de jurisdictione, sed supervenire debet reflexum, quòd eo stante Ecclesia det certam jurisdictionem, n. 146.

Nulla Confessio ratione absolutionis est invalida, quoties absolutio fundatur, vel in errore communi, vel in titulo colorato, vel in legitima Ecclesia consuetudine, vel in certà de jurisdictione absolventi probabilitate, n. 147.

In his Ecclesia det certam jurisdictionem Confessori, ibid.

Absurdà oriuntur ex ipsà hypothese absurdà, supposità ut verà, n. 148.

Cur Innocentius XII. dixerit, confessiones deinceps faciendas, futuras nullas? n. 149.

An error inculpabilis satis sit, ut Ecclesia det absolutioni valorem? n. 150. 151.

Ignorantia culpabili non dat, n. 151.

Quid importent illa voces, error invincibilis, titulus coloratus, opinio certò probabilis de jurisdictione, dant jurisdictionem, seu valorem? n. 152.

Jurisdictio absolventi est de essentiâ Sacramenti confessionis, n. 153.

Ita insertur ex Tridentino, ibid. & n. 154.

Ecclesia nil directè potest circa materiam, & formam Sacramentorum, n. 155.

Eadem materia confessionis in moribundo, ac in sano, ibid.

N. 141. Dico toties Ecclesiam certam dare Confessori jurisdictionem, quoties adest certò probabilis inter classici Doctores de jurisdictione opinio. Ita expressè P. Card. diff.

P. Card. 2. à n. 161. qui plurimos expressis eorū verbis recitat, quos inter P. Lessium lib. 2. de

Just. cap. 29. dub. 8. n. 68. dicentem: Non solum error communis, sed etiam probabilis Doctorum assertio efficit ut Ecclesia det jurisdictionem. Idem ait P. Suar. tom. 4. in 3. p. d. 27. sect. 2. n. 7. scribens, esse universalem C. de Ecclesia u. sum: si autem est universalis, uti liquet, que est certus: ut Sacerdotes secunde utantur huiusmodi jurisdictione, nempe probabilis. Idem Card. de Lugo d. 19. de Penit. sect. 2. n. 31. facietur dicens, quòd sit Ecclesia totius prædicti usus absolventi sub iudicio de certò probabilis jurisdictione. Idem P. de la Fuente in sua Theologia reformatà, ait enim quòd in illis, quæ ad Sacramenti valorem ex Ecclesiæ dispositione requiruntur, licet sit opinio probabilis: & hanc sententiam plurimis recitat ait moraliter certam. Idem P. Nogueira d. 7. à n. 81. pag. 76. dicens, quòd jurisdictio absolventi à reservatis ex opinione probabilis sit certa, conferente illam Ecclesiæ; & citat P. Suar. tom. 4. in 3. p. d. 32. sect. 5. P. Sanchez lib. 3. de Matrim. d. 20. n. 4. & d. 22. n. 65. & in Summa lib. 1. cap. 9. n. 3. Balthus Ponce lib. 5. de Matrim. cap. 19. & 20. P. Palao tom. 1. tract. 1. d. 2. P. Tambur. lib. 1. in Decal. cap. 3. §. 3. n. 21. & plures alios, quibus addo P. Mendo disp. 25. cap. 3. & seq. dicentem, omnes confessiones vi suppositæ facultatis vi Cruciatæ factas esse repetendas, nisi ex errore invincibilis dictæ opinionis judicatur fuerint certo probabiles.

Ratio conclusionis est; quia Ecclesia certò dat jurisdictionem, quoties penes sapientes adest error communis, putatus invincibiliter veritas, ut asserunt omnia jura, & Theologi: ex. gr. cum aliquis Sacerdos habetur invincibiliter apud plerisque prudentes, ut approbatus, cum non sit: vel cum habetur ut Parochus ex testimonio ficto, habito invincibiliter ut vero, cum non sit: sed opinio certò probabilis de jurisdictione habetur ut certò vera de probabilitate jurisdictionis, atque adeo est error communis de probabilitate jurisdictionis: ergo Ecclesia tunc dat certam jurisdictionem: ergo quoties Confessor ex certo probabilis de jurisdictione iudicio absolvit, habet ex communi Ecclesiæ praxi certam ab Ecclesiâ jurisdictionem.

Secunda ratio est; quia approbata consuetudo Ecclesiæ aut Principis consuetudo certam

p. Card. ribus : & utramque dilucidè probat P. Cardenas *diff. 2. num. 161. ad 171.* quem hanc in materia omnibus præfero; nullus enim hanc ex professo tractat, quin supponunt ut certam.

N. 144. Interim tenacissimè tenendum, me semper loqui de opinione *certò* probabili de jurisdictione: soli enim Sacerdoti habenti illud *certò probabile* iudicium Ecclesia certam dat jurisdictionem; non vero dubitanti de probabilitate jurisdictionis & sue opinionis: ex quo principio bene intellecto, & applicato deducuntur illationes: quæ confessiones sint validæ & non iterandæ; quæ ex defectu jurisdictionis invalidæ, & iterandæ.

N. 145. Ideo in conclusione dixi, Ecclesiam toties dare certam jurisdictionem, quoties opinio est certa de probabilitate jurisdictionis: si enim de eâ sit dubia, tunc Ecclesia certam non dat jurisdictionem. Qui enim esse possit ut Ecclesia certam conferat ei jurisdictionem, cui ita probabile est, ac non est probabile se habere jurisdictionem? dubium enim est ad utrumque contradictorium; sed contradictoriū probabilitatis est non probabilitas: ergo si probabilitas est dubia, etiam non probabilitas est talis, ut sæpe docui: ergo quoties probabilitas jurisdictionis est dubia, Ecclesia non dat jurisdictionem: ergo, cum nemo absolvere possit, nisi certâ gaudeat jurisdictione, hanc autem nemo dubitans de probabilitate jurisdictionis ab Ecclesiâ habeat, consequenter nemo de jurisdictionis probabilitate dubius absolvere potest; nec licitè, eò quia exponet certè frustrationi Sacramentum; nec validè, eò quia Sacramentum erit invalidum ob jurisdictionis defectum, quam Ecclesia non dat ei, qui non habet certum de probabilitate jurisdictionis iudicium.

N. 146. Porro tenendum firmiter est, nullum iudicium certum de probabilitate sive maiori, sive minori jurisdictionis satis se solo esse, nam semper adest periculum frustrandi Sacramentum, atque adeo necessarium est recurrere ad principium reflexum, quod Ecclesia, ut constat ex Fidelium praxi, certam det ei jurisdictionem, qui habet certum de probabilitate jurisdictionis iudicium. Ex hoc principio, ut innui paulo ante, resolvemus, quæ confessiones fuerint, aut sint validæ, & non iterandæ, quæ non. Innui quoque, me plenè niti doctrinæ P. Cardenas; nemo enim ex pluribus à me lectis in tam arduâ, & dilatâ materiâ est, qui maiorem dederit lucem, præcipuè post 1. ab Innoc. XI. damnatam, & alias plures à Clem. X. & Innocent. XII.

Tom. III.

Ad argumentum §. 1. allatum, quod erunt N. 147. invalidæ omnes confessiones nixæ opinionibus improbabilibus de jurisdictione: quod approbatus in unâ Diocesi validè absolvat in aliâ: quod Regulares vi Cruciatæ absolvi possint a reservatis: quod ejusdem Cruciatæ vi possit alibi approbatus eligi ubique: quod vi privilegiorum juris corpori inferiorum possint Regulares indistinctè absolvere omnes, & absolvi: & aliæ similes opiniones. Ad argumentum, inquam, dico omnes similes confessiones tam certò levibus, & improbabilibus opinionibus nixas, fuisse certo ex se invalidas, nisi (N.B.) tales improbables opiniones fuerint ex ignorantia, & errore inculpabili à Confessarijs sibi olim certò probabiles. Si enim tales reputatæ fuerint, tunc non fuerint invalidæ: eò quia, ut dixi, Ecclesia Confessarijs ignorantia, & errore invincibili laborantibus certam dat jurisdictionem. Si enim Ecclesia certam dat jurisdictionem ei, cui jurisdictio est certò probabilis, immò ei, qui ex titulo putativo aut errore communi habetur ut approbatus, etsi non sit, ut docet Fidelium praxis, & plerique T.T. inter quos P. Suar. P. Less. Card. de Lugo, P. de la Fuente, & alij, quanto magis Confessori invincibiliter putanti se certo validè vi Cruciatæ aut privilegiorum absolvere, & invincibiliter credenti satis sibi esse ut alibi sit approbatus, & ut validè absolvat fœminas, satis ut possit validè absolvere viros; & ut validè absolvat ab Episcopalibus reservatis, satis ut ab aliquibus Pontificijs absolvere possit? Nemo enim, ut rectè ait P. Carden. *diff. 2. n. 72.* tenetur repetere confessionem, si certo probabiliter judicet fuisse bonam: ergo si tales poenitentes contriti, & integrè confessi sunt Sacerdoti putato vel errore communi, vel ex titulo colorato, approbato: & tales Confessores ex errore omnino inculpabili putarunt se validè sub dictis opinionibus absolvere, eò ipso illæ confessiones repetendæ non sunt, nam validæ fuerunt, eò quia Ecclesia positis illis circumstantijs certam illis Confessarijs dedit jurisdictionem.

Video aliquos ad hanc responsionem titubare; sed nemo ad certam responsionem titubare potest, nisi qui negligat circumstantias, sub quibus ea datur. Quis enim Catholicus non sciat quod ignorantia invincibilis excuset à peccato formali, immò, juxta fere omnes T.T. honestet formaliter actum? Contra quod tamen Catholicum principium quàm horrenda objeuntur! puta, quod mentiens non peccabit &c. quæ omnia d. 5. & 6. latè diluimus, dicendo, quod, Ss iij si quod

si quod oritur absurdum, oritur ex hypothesi ipsa; nempe, quod mentiens invincibiliter ignoret mendacium esse peccatum: quia hypothesi absurdâ datâ ut verâ, de fide est eum mentientem non peccare formaliter. Ita accidit in casu nostro. Omnes illæ confessiones factæ sub dictis opinionibus à Papâ damnatis, & ex se certò improbabilibus, & cognitæ ut talibus, sunt ex nullitate absolutionis ex se invalide. Quod si factæ supponantur eum Confessarijs earum damnatarum inscijs, suasque interpretationes putantibus ex invincibili errore sibi certo probabilibus, immo veris, tunc quia Ecclesia in tali casu supplet jurisdictionem, dicendum eas confessiones, si cætera adfuerunt, fuisse certo validas: quod si hoc videatur alicui absurdum, culpet hypothesim, nam optima Logica docet, quod ex falso supposito ut vero, sequitur verum.

N. Modo certum est, quod omnis fictitia probabilitas, quam aliqui dabant damnatis, est tam patens, & à tot Decretis Pontificijs reprobata, ut solus ille ignorare possit eas

149. opiniones esse scandalosas, falsas, temerarias, perniciosas, qui *apertis oculis*, ut ait D. Gregorius, *ad ignem vadit*: atque adeo absolutiones sub iidem collatas esse prorsus nullas.

S. Greg.

In. XII. Quare appositè prorsus Innocentius XII. declarat omnes confessiones deinceps faciendas, futuras irritas, & invalidas, supponendo vix possibilem deinceps Decretorum, & damnatarum ignorantiam: en ejus verba: *Confessiones autem aliter, & contra earumdem presentium, aliarumque Apostolicarum constitutionum formam deinceps faciendas, & excipiendas, præterquam in casu necessitatis in articulo mortis, nullas fore, irritas, & invalidas.*

Clem. Idem asseruerat Clemens X. utens verbis de futuro; ait enim, *irritum quoque quidquid fuerit super his quavis auctoritate scienter, vel ignorantè contigerit attentari.* Quæ omnia maxime favent nostre responsioni.

N. Dices: Ex textu Clementis citato. constat confessiones ignorantè faciendas, habendas

150. ut irritas; ergo præterita, etsi ignorantè factæ, fuere irritæ; ergo dici nequit potuisse

X. ex ignorantia invincibili esse validas: nam ad summum sequitur præteritas non fuisse illicitas, quatenus ignorantia invincibilis excusat à peccato; fuisse tamen invalidas, quia ignorantia inculpabilis non dat valorem; alias inculpabiliter putans se esse Sacerdotem, cum non sit, validè in morte absolveret, quod nemo dicet.

N. Sed contra 1. quia egregiè Clemens ait,

151. confessiones deinceps faciendas, etsi ignorantè fiant, seu ignorando esse damnatas

X.

opinionibus sub quibus sunt, futuras irritas. Supponit enim talem ignorantiam non posse non esse culpabilem, ob rationes à Pontificibus proscriptas; Ecclesia autem non dat jurisdictionem laboranti ignorantia culpabili. Quis enim toties damnatas, & tot centuris affectas, & ubique notas suspicari possit invincibiliter ignorari? Sanè via hoc moraliter possibile est in Confessore; & quicumque ignorantia obtendatur, semper erit vincibilis; quod hodie datur in eo Confessione. Quod si reverà ignorantia sit eo in Confessore & penitente adhuc hodie inculpabilis, eâ suppositâ, confessio ex vi jurisdictionis valida erit, quia Ecclesia tunc tali Confessori analphabero dat jurisdictionem: & si quod inde absurdum, est vi absurde hypothesi; quod hodie datur in eo Confessore post tot Decreta adhuc ignorantia invincibilis.

Contra 2. quia hoc ipsum argumentum N. solum manet, dum dixi has phrasas, *confessio, do, error communis, titulus coloratus, quæ certis probabilibus, dat jurisdictionem seu valorem, non significare, quod ipsa eam dent, led esse motum judicandi, certumque indicium quod Ecclesia certam tunc det jurisdictionem, seu valorem in illis, quæ quoad valorem Sacramenti pendunt à dispositione Ecclesiæ, non in alijs: ergo cum esse aquam aut non aquam, esse Sacerdotem, aut laicum quod nemo laicus, nil mirum quod nemo laicus, cum careat Ordine, cui nititur jurisdictio, absolvere possit, nec Ecclesiam supplere jurisdictionem, cum omnis, durante statu laicali, incapax sit facultatis.*

Ex hac doctrinâ refutata manet responsio N. data, ut dicitur à Theologis Romanis, qui 153. adfiterentur examini propositionis primæ ab Innocentio XI. damnatæ; nempe quod damnata unice loquatur de alijs Sacramenti partibus, quæ sunt de jure Divino; non de jurisdictione, cujus commissio, & limitatio est ab Ecclesiâ. At, eorum Romanorum pace, hoc non videtur subsistere, ut ait P. Card. diff. post 2. n. 140. quia Tridentinum sess. 14. cap. 7. Titulo 2. *per suum semper in Ecclesiâ Dei fuisse nullius momenti eam absolutionem esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet jurisdictionem.* Si ergo absolutio sine jurisdictione ex perpetuo Ecclesiæ consensu est nulla, signum est jurisdictionem esse de jure Divino: neque necessariam ad valorem absolutionis: neque enim Ecclesiâ circa ea quæ sunt de essentia Sacramenti aliquid directè potest, ut docetur in materiâ Sacramentorum, etsi possit indirectè, ut clarè constat in Matrimonio, annul-

anullando hunc aut illum contractum, quo annullato, non adest contractus naturalis ad Matrimonij Sacramentum requisitus; & econtra, quo validato, adest. Præterea vix negari potest jurisdictionem absolventi non esse de jure Divino, cum Tridentinum *sess. 23. de Ref. c. 15.* expressè dicat conferri vi Ordinis à Christo Domino. Vid. *disp. 20. n. 227.* ubi dedi regulam discernendi essentialiam. Longè magis reprobata manet eorum responsio, qui difficultate pressi audent dicere jurisdictionem absolventi esse partem essentialiam, aut integram, non verò de essentiali Sacramenti. Illi enim ludunt verbis, dum concedunt esse partem essentialiam, negant verò esse de essentiali; quid enim est pars essentialis, quàm pars essentialis totius? Ergo si jurisdicção est pars essentialis Sacramenti Confessionis, est de essentiali illius. Isti verò aperte dicunt falsum, nam sine jurisdictione nulla est absolutio, ait Tridentinum *sess. 14. c. 7.* ergo nullum est Sacramentum. Accedit quòd Pontifices definiunt nullum esse Sacramentum ejus, qui à non approbato absolvitur, falsum dixissent; ergo supponunt necessariam ad Sacramenti valorem tum jurisdictionem, tum approbationem.

N. 155. Dices: Videtur falsum quòd Ecclesia nil directè possit circa materiam, & formam Sacramentorum: cum ipsi Theologi hoc posse videantur; nam jacens moribundus, satis ut unum tantum mortale exprimat, si cætera nequit, sanus omnia exprimere tenetur: ergo juxta omnes T. T. alia est materia Sacramenti quando quis sanus est, alia quando quis moribundus est. At hæc levia sunt, nam eadem ubique materia, nempe omnia mortalia, quæ quis habet, in suâ conscientia sunt semper; si potest, confitenda, ut rectè P. Bardi pag. 86. n. 39.

S E C T I O VII.

Alia objectio ex generali activâ, & passivâ absolventi facultate.

§. I.

Argumentum.

S U M M A R I U M.

An omnes Papa eadem gaudeant potestate, n. 156.
Urbanus VIII. extendit Cruciatam ad quinquennium, ibid.
An facultas data à Legato à latere intelligenda ad normam Tridentini, & Pontificum? n. 157. 158.

O Bjcies. vel futuri Pontifices eâ amplif. N. 156.
limâ facultate gaudent quâ præteriti, vel non? Quòd gaudeant, videtur innegabile, nam ab eodem Christo D. eandem illimitatam omnes in ordine ad regendam Ecclesiam hauriunt facultatem. Quod non gaudeant eadem illimitatâ facultate, indicare videntur Bullæ præteritorum Pontificum *perpetuo*, dicit Clem. X. inter cæteros, *valuisse*, quibus decernitur, & declaratur, quòd non approbatus non possit absolvere; quòd approbatus uno in loco, non possit vel vi privilegiorum, vel vi Cruciatæ absolvere, & absolvi: ergo Pontifices futuri nequebunt alicui dare privilegium, ut à quolibet, sive approbato, sive non approbato, absolvi possit. Rursus non poterunt Cruciatam extendere ad quinquennium, ut præstitit Urbanus VIII. ita ut Regulares absolvi, & absolvere quemlibet possint. Nam ex definitione ejusdem Urban. VIII. Cruciatæ nil potest Regularibus suffragari: & ex definitione Clementis X. confessiones factæ cum Sacerdote non approbato, aut alibi approbato, etiam sub cujuscunque privilegij prætextu sunt nullæ: & ex definitione Innoc. XII. similes confessiones factæ vi Cruciatæ sunt irritæ: ergo sequentes Pontifices eâ amplissimâ facultate non gaudent, quâ antecedentes. Hoc autem durissimum est.

Quòd si dicatur, ut dici debet, quòd omnes eâ amplissimâ gaudeant facultate, sequitur. 1. quòd si Papa futurus concederet alicui privilegium ut à quolibet absolvi posset, tales absolutiones essent validæ: si autem forent validæ, eo ipso Clem. X. Urban. VIII. Innoc. XII. & quotquot Papæ absolutiones datas à non approbato, vel ab alibi approbato, vel Regulari sine Superioris consensu, definiere esse nullas, invalidas, & irritas, non esse definitiones infallibiles, quin esse fallibiles.

Confirmari potest: Demus Legatum à latere dare alicui Sacerdoti facultatem activam ut possit quemlibet absolvere, & passivam ut à quolibet absolvi possit. Ecce, vel eâ facultas intelligenda est ad normam Tridentini, & Pontificum, ita ut Sacerdos ille, sive secularis, sive Regularis, nullum regularem absolvere possit, nisi sit approbatus ab Ordinario loci, in quo absolvit; & ita ut Sacerdos ille nullum Regularem absolvere possit, nisi habitâ à Prælato Regulari, cui Religiosus ille subijcitur, licentiâ: (idem servatâ proportionem dico de facultate passivâ, ut Sacerdos ille, quicumque sit, à quolibet absolvi possit.) Vel, inquam, eâ collata à Legato facultas activa, & passiva intelligenda